

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กชกร สังขชาติ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา
นอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2536.
- กนกวรรณ ศิลปกรรมพิเศษ. ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้เกษียณอายุราชการในเขตอำเภอ
เมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การศึกษาตลอดชีวิต. วารสารการศึกษาออกโรงเรียน.
ฉบับที่ 4 (มิถุนายน 2537) 43-52.
- การแพทย์, กรม. การอภิปรายเรื่องการประชุมลัมซชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุ 24 ตุลาคม 2525
ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข, 2525.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. การพยาบาลผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2525.
- เกษม ตันติผลาชีวะ. การรักษาสุขภาพในวัยสูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์,
2528.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- เกริกศักดิ์ บุญยานพงศ์ สุรีย์ บุญยานพงศ์ และสมศักดิ์ จันทะ. ชีวิตคนชราในจังหวัดเชียงใหม่.
สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.
- เขมิกา ยามะรัต. ความพึงพอใจของคนชรา : ศึกษากรณีข้าราชการบำนาญกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. เรื่องนำรู้สำหรับข้าราชการเกษียณอายุ.
กรุงเทพมหานคร กองนโยบายค่าตอบแทนและสวัสดิการ สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน, 2533.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักงานกฤษฎีกา.
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2535-2539. สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2535.

คณะกรรมการคณาจารย์. การคณาจารย์ประเทศไทย 2523-2558.

กรุงเทพฯ กองพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2529.

คณะกรรมการการศึกษาวิจัยและวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับผู้สูงอายุ. แผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ 2525-2544. กรุงเทพมหานคร: เรืองแสงการพิมพ์, 2526.

ผู้สูงอายุแห่งชาติ 2525-2544. กรุงเทพมหานคร: เรืองแสงการพิมพ์, 2526.

จรรยา ทองถาวร. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2530.

จารุวรรณ ศรีสว่าง. กิจกรรมและความคาดหวังของข้าราชการเกษียณอายุในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

จิตตินันท์ เดชะคุปต์. ระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษา. วารสารศสศ.

ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2537): 21-22.

จิราภรณ์ จอกแก้ว. แนวทางการจัดบริการทางการศึกษาให้กับผู้สูงอายุในชนบท. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานกิจการประจำปี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2537.

แจก ธนะศิริ. ทำอย่างไรจึงจะมีชีวิตยืนยาวและมีความสุข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

สยามรัฐ, 2528.

_____. ทำอย่างไรจะปราศจากโรคและชลอความชรา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพ

มหานคร: บริษัทแปลนพับลิชชิ่ง จำกัด, 2534.

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอาง และสุมาลี สังข์ศรี. การศึกษานอกโรงเรียนและการพัฒนาชนบท.

กรุงเทพมหานคร: กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2528.

ชาญชัย อาจิมสมาจาร. รวมบทความการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาประเทศ.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2527.

สุดิมา ยาดำ. การศึกษาความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อบทบาทของคนในครอบครัว.

ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.

ชุ่มพล หนุสง. แนวคิดการจัดการศึกษานอกโรงเรียน วารสารการศึกษานอกโรงเรียน.

ฉบับที่ 114 (เมษายน-พฤษภาคม 2526): 34-40.

เชียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.

ดวงฤดี ลาคุชชะ. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบจัดสรรกับการปรับตัวของผู้สูงอายุ
ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.

ตุงฎี บริพัตร. "สัมภาษณ์" ครูปริทัศน์ฉบับพิเศษ สุขภาพผู้สูงอายุ' 25 2525, 160 หน้า.

ตุงฎี สุทธปรียาศรี และคณะ. ปัญหาและชุมพวงของผู้สูงอายุ. วารสารประชากรศึกษา.
ฉบับที่ 6 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2519): 36-44.

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. (บรรณาธิการ). การส่งเสริมกำลังใจของข้าราชการ : กิจกรรม
ตัวอย่างในสำนักงาน ก.พ.. กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชนจำกัด, 2528.

ทิพย์พรรณ นพวงศ์. การประเมินความต้องการ. วารสารการศึกษานอกโรงเรียน.
ฉบับที่ 135 (ธันวาคม-มกราคม 2530): 4-13.

นภาพร ชัยวรรณ. แนวโน้มและลักษณะทางประชากร สังคมและสุขภาพของผู้สูงอายุใน
ประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาผู้สูงอายุในประเทศไทย. สถาบัน
ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

นรินทร์ บุญชู. บทบาทของมหาวิทยาลัยในด้านให้การศึกษาแก่สังคม. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์สหกรณ์การพิมพ์, 2528.

น้อย ศิริโชติ. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2521.

บรรลุ ศิริพานิช. อาวุโส. สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2528.

_____. คู่มือผู้สูงอายุฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์,
2533.

_____. เตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ. กรุงเทพมหานคร: จัดพิมพ์บริษัท พี.ที.เอ.
เบสท์ ซัพพลาย จำกัด, 2537.

- บรรลุ ศิริพานิช. ทำอย่างไรอายุจึงยืนยาวอย่างมีความสุข. คนไทยอายุยืน. สำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2529.
- บริบูรณ์ พรนิบูรณ์. โลกยามชราและแนวทางการเตรียมตัวเพื่อเป็นสุข. เชียงใหม่: พรสิงห์
การพิมพ์, 2529.
- ประสาสงคราม, กรม. สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ. เอกสารอัดสำเนา, มปป. (อัดสำเนา)
- ประมวล ดิศินสัน. เตรียมใจผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแปลนพับลิชชิ่ง จำกัด,
2534.
- ประยูร อุดมเสียง. ข้อคิดในการจัดฝึกอบรม. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2525.
- ประเวศ ะสี. อายุวัฒนะ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2533.
- ประสพ รัตนากร. บริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย. เอกสารประกอบการ
สัมมนาระดับชาติ ณ โรงแรมอินทราวิเเนต์, 2524. (อัดสำเนา)
- ปราโมทย์ วังสะอาด. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมือง
กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.
- ปาหนัน บุญหลง. ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสูงอายุ. เอกสารประกอบการสัมมนา
วิชาการเรื่องการพยาบาลจิตสังคมกับผู้สูงอายุ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ 14-15 สิงหาคม 2523. (อัดสำเนา)
- ฝน แสงสิงแก้ว. ข้อคิดบางประการในเรื่องสุขภาพจิตผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
บ้านบางแค, 2526.
- พัฒนส์ตา สอนชื่อ. การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของข้าราชการบำนาญ
กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์, ลินี กมลนาวิณ และประเสริฐ รักไทยดี. รายงานการวิจัยเรื่องความ
ทันสมัยภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองและปัญหาบางประการของคนชรา. กรุงเทพมหานคร:
สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2523.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. การศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ
มหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- มานะ รัตนโกเศส. เรื่องน่ารู้สำหรับผู้เกษียณอายุราชการ. อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- มารศรี นุชแสงพลี. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตผู้สูงอายุ : ศึกษากรณผู้สูงอายุใน
ชุมชนบ่อนไก่. กทม. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มาลินี วงษ์สิทธิ์. ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการบริการผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร:
สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- มุกดา ศรีรงค์. บุคลิกภาพที่สมบูรณ์. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2533.
- รัตนา พุ่มไพศาล. หลักการจัดและบริหารการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ประมวลศิลป์, 2528.
- รัตยา สารธรรม. ยิ้มรับวัยชรา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ, 2535.
- ลมัย นิยมในธรรม. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดบริการผู้สูงอายุของชมรม
ผู้สูงอายุศูนย์บริการสาธารณสุข 38 "จิต-ทองคำ" บำเพ็ญ สำนักงานอนามัย
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2537.
- วราภรณ์ แสงวัชร. ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับสุขภาพจิต
ของผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีโรงพยาบาลเลิศจลิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- วิจิตร นุชเยะ ไทตระ. คู่มือเกษียณอายุ. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, 2533.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. อุดมศึกษาไทยในทศวรรษหน้า. วารสารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(มกราคม-มิถุนายน 2535): 11.
- วิมล ชาญชนบท. รูปแบบการจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในชนบท
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2534.

- วิรัช แฉ้วสกุล. ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของผู้สูงอายุที่สังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวง ของกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย
มหาวิทาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- ศิริลักษณ์ จันทรน้อย. ความสัมพันธ์ระหว่างภาพเกี่ยวกับตนเองกับการมีส่วนร่วม ในกิจกรรม
ชุมชนของผู้สูงอายุในอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- ศิริวรรณ ศรีพหล. การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2 : เอกสารการสอนชุดวิชา
วิทยาการ. หน่วยที่ 11, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2525.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ. บทบาทและคุณค่าของผู้สูงอายุในทรรศนะของคนหนุ่มสาวกรุงเทพมหานครและ
ภาคกลาง. วารสารประชากรศาสตร์. 4 (มีนาคม 2531): 27-55.
- ศุภร ศรีแสน. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์,
2527.
- สถาบันประชากรศาสตร์. ภาวะนำรู้ทางประชากร 2537. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สมคิด โชติวิเศษย์ และดาวลดา พลอยมุกดา. ผู้สูงอายุกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย.
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ฉบับที่ 6 (สิงหาคม-กันยายน 2529): 61-68.
- สมบูรณ์สุข อัม โอบจ. "บทบาทของกรมการศึกษานอกโรงเรียนกับงานผู้สูงอายุ" รวมบทความ
การศึกษานอกโรงเรียนเล่มที่ 10. หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการศึกษานอก
โรงเรียน, 2534.
- สมศรี กันธมาลา. การส่งเสริมบทบาทของผู้เกษียณอายุให้มีส่วนร่วมของการพัฒนาสังคม.
กรุงเทพมหานคร: เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล ลักษณะวิชาจิตวิทยา, วิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร, 2529.
- สาลี เพ็ญศิริ. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ
ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. การพัฒนาประชากรของประเทศไทย. วารสารประชากรศึกษา.

ฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2535): 1-3.

สุธีรา นัยจันทร์. การศึกษานโยบายของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุเฉพาะกรณีครอบครัวผู้ใช้
บริการทางสังคมผู้สูงอายุติดเตียง และครอบครัวสมาชิกชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสงฆ์.

วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.

สุนทร สุนันท์ชัย. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยามการพิมพ์,
2523.

_____. การศึกษานอกโรงเรียนเส้นทางที่ไม่สิ้นสุด. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์
การพิมพ์, 2529.

สุนทร โคตรบรรเทา. รูปแบบการจัดการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ในสถาบันอุดมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525.

_____. ประสบการณ์การศึกษาต่องานการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่องในประเทศ
ออสเตรเลีย. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2529.

สุรกุล เจนอบรม. ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ. วารสารการศึกษานอก
นอกระบบโรงเรียน. ฉบับที่ 132 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2529): 27-30.

_____. การศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534.

สุนีย์ เกี้ยวกิ่งแก้ว. เครื่องชี้วัดสุขภาพจิตของคนไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2530.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

อนันต์ ชัยเนตร. สภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ผู้สูงอายุปิยะมาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

อุ๋นตา นพคุณ. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญผล, 2523.

_____. การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.

เอ็นดู ศิริเจียมรัตน์. การศึกษาของผู้สูงอายุญี่ปุ่น. วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ฉบับที่ 364 (ตุลาคม 2535): 9-11.

ภาษาอังกฤษ

Arkoff, ABE. Adjustment and Mental Health. New York: Mcgraw-Hill Company, 1968.

Atchley, R.C. Social Forces and Aging. California: Wadsworth Publishing Company, 1988.

Barrow, Geogic M. and Smith, Patricia A. Aging, Ageism and Society. St. Paul, Minn: West Publishing Company, 1979.

Bergevin, Paul. A Philosophy for Adult Education. New York: The Scabury Press, 1967.

Brehm, S.A. Study Outside the Classroom, Ohio: Charles E. Merrill Publishing Co, 1969.

Coleman, Jame W. and Cressy, Donald R. Social Problem. New York: Harper & Row, 1980.

Coombs, Phillip H. and Manzoor Ahmed. Attacking Rural Poverty : How Non Formal Education Can Help. Baltimore, The Johns Hopkins University Press, 1974.

- Croom, B.J. "Aging Education for the High School Student," Social Education, 1978.
- Decrow, R. New Learning for older Americans : An Overview of National Effort. Washington, D.C.: Adult Education Association of the U.S.A., 1974.
- Eugene S. Mill. The Story of Elder hostel. Tustin, California, 1992.
- Havighurst, R.J. Personality and patterns of aging. The Gerontologist, 1968.
- Hjelle, A, Larry. Personality theories. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, 1985.
- Houle, Cyril O. The design of Education. London, Jossey-Bass Inc., Publishers, 1972.
- Kidd, J.R. How Adoult's Learn. New York: Association Press, 1972.
- Knowles, Malcolm S. Informal Adult Education. New York: Association Press, 1972.
- _____. The Modern Practice of Adult Education : Pedagogy to Adragogy. Chicago: Follett Publishing Co., 1980.
- Louis Lowy, Social Work with the Aging, New York: Longman Inc. 1979. PP. 157-160.
- Maslow, A.H. Motivation and Personality. New York: Harper and Row, 1970.
- _____. The Farther Reaches of Human Nature. New York: Penqwin book, 1978.
- Murphy, Harta A. Effective Business Communications. New York: McGraw-Hill, 1972.

- Neugarten, B., Havighurst, R.J., and Tobin, S.S. In B.L. Neugarten (Ed.), Personality and Patterns of aging in middle and aging. Chicago: University of Chicago Press, 1968.
- Riggs, Fredw. Thailand : The Modernization of a Bureacratic Polit. Honolulu, East-West Center Press, 1966.
- Robb, Susannes. "Theory in Aging and Theory Related Issucs."
The Aged Person and the Nursing Process. Edith by Yurick et al. 2nd ed, Appleton-Century-Crofts, 1984.
- Robert N. Butler. The Story of Elder hostel. Tustin, California, 1992.
- Rogers, Carl. Client Centered Therapy. Boston: Houghton Mifflin, 1969.
- Roscow, I. Status and role change through the life cycle. In R.H. Binstock and E. Shanas (Eds.), Handbook of aging and the Social Sciences (2d ed), New York: Van Nostrand Reinhold, 1985.
- Rosalynn Carter. The Story of Elder hostel. Tustin, California, 1992.
- Scissons, Edward H. "A Typology of Needs Assessment Definitions in Adult Education," Adult Education. 1982.
- Smith, R.M. Learning how to learn. Chicago. Felett pub lishing Company, 1982.
- Verner, Coolie. Adult Education. New York: Center for Applied Research in Education, 1964.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ภาวิไล นาควงษ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. อาจารย์ ต.ปัทมา แสงจันทร์ นักวิชาการศึกษา 6
ศูนย์การศึกษาทางไกลไทยคม
กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ที่ ทม 0309/๕๔๐๒

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

19 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นางจारी ทองคำลิ่ง นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษาศึกษานอก
โรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและ
อาจารย์ที่จะเกษียณอายุราชการเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาในมหาวิทยาลัยสำหรับผู้สูง
อายุในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามแก่
ผู้บริหารและอาจารย์ที่จะเกษียณอายุราชการในปี 2538

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางจारी
ทองคำลิ่ง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่าง
สูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษา
สำหรับผู้สูงอายุในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารในปัจจุบัน และอาจารย์ที่จะเกษียณอายุราชการในปี 2538 เกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาใน มหาวิทยาลัยสำหรับผู้สูงอายุในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านเนื้อหาสาระและรูปแบบการจัดที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ ตามความคิดเห็นของท่าน แล้วกรุณาส่งกลับเร็วที่สุดเท่าที่จะกรุณาได้

2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาใน มหาวิทยาลัยสำหรับผู้สูงอายุในด้านเนื้อหาสาระและรูปแบบการจัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน หรือ
เติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. ท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

[] 20,000-25,000 บาท

[] 25,001-30,000 บาท

[] 30,001-35,000 บาท

[] 35,001 บาทขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

[] โสด

[] แต่งงาน

[] หม้าย, หย่าร้าง

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับใครบ้าง

[] อยู่กับคู่สมรสสองคน

[] อยู่กับคู่สมรสและบุตร

[] อยู่กับบุตรหลาน

[] อยู่กับญาติพี่น้อง

[] อยู่ตามลำพังคนเดียว

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. กิจกรรมที่ท่านสนใจและอยากทำเมื่อมีเวลาว่าง (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เล่นกีฬากับเพื่อนฝูง
- เล่นดนตรีร้องเพลง
- ปลูกต้นไม้
- ท่องเที่ยวทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาในมหาวิทยาลัยสำหรับผู้สูงอายุใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง ในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาในมหาวิทยาลัยสำหรับผู้
สูงอายุครั้งนี้ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและรูปแบบการจัด
โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามลำดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดให้ในแต่
ละระดับมีดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นกิจกรรมนั้น ๆ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นกิจกรรมนั้น ๆ มาก
- 3 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นกิจกรรมนั้น ๆ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นกิจกรรมนั้น ๆ น้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นกิจกรรมนั้น ๆ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1 ความรู้เกี่ยวกับการหาดอกผล					
2 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

คำอธิบาย จากตัวอย่างแสดงว่า ความรู้เกี่ยวกับการหาดอกผลจากทรัพย์สินที่มีอยู่มีความคิดเห็น
มาก

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	(1) ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1	การเขียนบทความเผยแพร่ความรู้.....
2	หลักการพูดในโอกาสและพิธีต่าง ๆ.....
3	ความรู้เกี่ยวกับการทำนายโชคชะตาราศี.....
4	ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความเป็นผู้นำ.....
5	ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....
6	หลักจิตวิทยาในการดำเนินชีวิตประจำวัน.....
7	กิจกรรมนันทนาการเพื่อความเพลิดเพลิน.....
8	การวางแผนชีวิตในวัยสูงอายุ.....
9	บริการอาสาสมัครให้คำปรึกษา.....
10	ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธรูป/พระเครื่อง.....
11	กฎหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและกฎหมาย- ครอบครัวเป็นต้น.....
12	การเลือกซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค.....
13	การฝึกสมาธิทำจิตใจให้สงบ.....
14	ภาษาและศิลปวัฒนธรรมไทย.....
15	ประชาธิปไตยกับการคิดอย่างมีเหตุผล.....
16	การเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกวิธี.....
17	การใช้ภาษาอังกฤษในการท่องเที่ยว.....
18	กิจกรรมกายภาพบำบัดเพื่อสุขภาพ.....

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
19	การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม.....
20	เชียร์ร้องและเล่นดนตรีไทย.....
21	ดนตรีและลีลาศ.....
22	ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อรักษาสุขภาพ.....
23	การบำรุงรักษาเหงือกและฟัน.....
24	การสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาบุคลิกภาพ.....
25	ศึกษาตุงานประเพณีวัฒนธรรมในต่างประเทศ....
26	การเป็นสมาชิกของชมรม สมาคม มูลนิธิ.....
27	การป้องกันอุบัติเหตุในวัยสูงอายุ.....
28	การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลในวัยเดียวกัน....
29	การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลต่างวัย.....
30	การรวมกลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมในครัวเรือน..
31	สำรวจความต้องการทางการศึกษาในชุมชน.....
32	การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน.....
33	การรวมกลุ่มอภิปรายเพื่อแก้ปัญหาผู้สูงอายุ.....
34	การถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ถนัดแก่ผู้สนใจ.....
35	การปลูกและดูแลรักษาต้นไม้.....
36	ชมสถานที่สำคัญและ โบราณสถานภายในประเทศ..
37	จัดโครงการเยี่ยมชมงานอดีตเรกของผู้เกษียณ อายุตามบ้านหรือชมรม สโมสร.....

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
38	ท่องเที่ยวเยี่ยมชมชนบทธรรมเนียมประเพณี ท้องถิ่น.....
39	ล่องเรือชมทัศนียภาพตามลำน้ำเพื่อความ เพลิดเพลิน.....
40	ดูงานศิลปหัตถกรรมที่อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย.....
41	ศึกษารวมชาติที่สวยงามตามชนบท.....
42	ธรรมะกับการครองตัวในวัยสูงอายุ.....
43	การจัดที่อยู่อาศัยเหมาะสมกับวัย.....
44	การปรับตัวให้เข้ากับคนในครอบครัว.....
45	วิธีการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับ ผู้สูงอายุ.....
46	กรรมการสมาคมที่สัมพันธ์กับการศึกษา.....
47	การสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์ครอบครัว.....
48	วางแผนการใช้จ่ายจากรายได้ประจำ.....
49	กิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือที่เหมาะสม กับวัยผู้สูงอายุ.....
50	เยี่ยมชม โบราณวัตถุและ โบราณสถานในต่าง ประเทศ.....
51	ผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อผู้สูงอายุ.....
52	ครอบครัวที่มีคุณภาพในกระแสโลกาภิวัตน์.....
53	แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในยุค โลกาภิวัตน์.....

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
54	ศึกษาดูงาน โครงการหลวงต่าง ๆ เช่น โครงการปาร์กน้ำ ฯลฯ.....					
55	ความรู้ทันโลกของผู้สูงอายุ.....					
56	แนวทางการนำรายได้ให้เกิดดอกผล.....					
57	สวัสดิการที่ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับ.....					
58	การป้องกันโรคเบื้องต้นในวัยสูงอายุ.....					
59	แสวงหาความสุขความสงบตามแนวปฏิบัติธรรม.....					
60	การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายในวัยสูงอายุ.....					
61	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	(2) ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัด ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
	วิธีการจัด					
62	จัดในรูปแบบการประชุมสัมมนา.....
63	จัดในรูปแบบการฝึกอบรม.....
64	จัดในรูปแบบการอภิปราย.....
65	จัดในรูปแบบการบรรยาย.....
66	จัดในรูปแบบการทัศนศึกษา.....
67	จัดในรูปแบบการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง.....
68	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

	ระยะเวลาที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม					
69	ระยะสั้น 1 - 2 สัปดาห์.....
70	ระยะยาว 2 - 4 สัปดาห์.....
71	ระยะยาว 1 - 3 เดือน.....
72	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

	ช่วงเวลาจัดกิจกรรม					
73	ช่วงเช้า (09.00 - 12.00 น.).....
74	ช่วงบ่าย (13.00 - 16.00 น.).....
75	ช่วงเย็น (16.00 - 19.00 น.).....

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
76	อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... ระยะเวลาที่เรียนหรือทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง					
77	30 นาทีถึง 1 ชั่วโมง.....					
78	1 ชั่วโมงถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง.....					
79	1 ชั่วโมงถึง 2 ชั่วโมง.....					
80	มากกว่า 2 ชั่วโมง.....					
81	อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... วันที่สะดวกในการจัดกิจกรรม					
82	วันจันทร์ - วันศุกร์.....					
83	วันเสาร์ - วันอาทิตย์..... ด้านสถานที่จัดกิจกรรม					
84	ท่านเห็นด้วยไหมกับการจัดในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....					
85	อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... ด้านวิทยากร					
86	คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....					

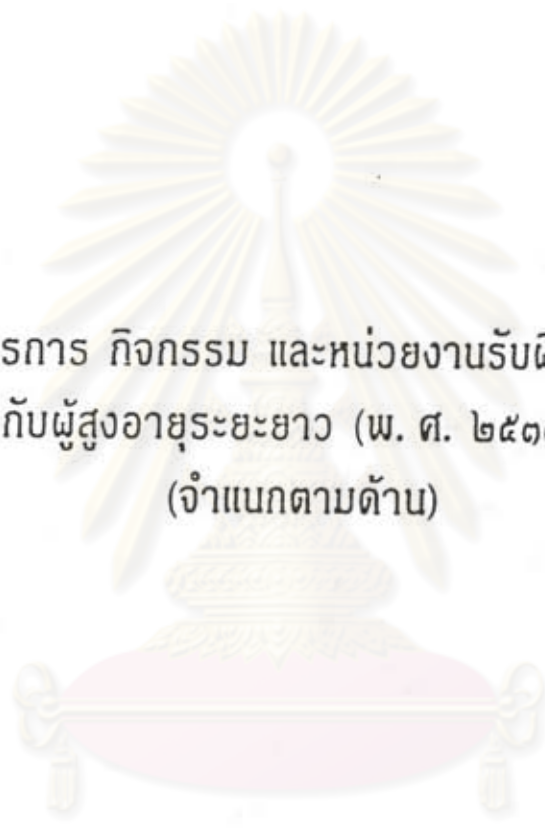
	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
87	คณาจารย์ที่เกษียณอายุราชการแล้วมีความ เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาทั้งภายในและภาย- นอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....					
88	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญใน เรื่องนั้น ๆ.....					
89	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
	ค่านางงบประมาณ/ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประชุม					
90	3,000 - 5,000 บาท.....					
91	5,000 - 7,000 บาท.....					
92	7,000 - 9,000 บาท.....					
93	10,000 บาทขึ้นไป.....					
94	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ภาคผนวก ค

นโยบาย มาตรการ กิจกรรม และหน่วยงาน
รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุระยะยาว
(พ.ศ. 2535-2554) จำแนกตามด้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นโยบาย มาตรการ กิจกรรม และหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ
เกี่ยวกับผู้สูงอายุระยะยาว (พ. ศ. ๒๕๖๕-๒๕๕๔)
(จำแนกตามด้าน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาระสำคัญของนโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว

(พ. ศ. ๒๕๖๕-๒๕๕๘)

โดย

คณะทำงานพิจารณานโยบายและมาตรการหลักเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรกฎาคม ๒๕๖๕

นโยบาย มาตรการ กิจกรรม และหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุระยะยาว
(พ. ศ. ๒๕๓๕-๒๕๕๕)
(จำแนกตามด้าน)

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ			
๑. เน้นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุรู้จักดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค ตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องโภชนาการ และการออกกำลังกายที่ถูกต้องและเหมาะสม	๑. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค โภชนาการ การออกกำลังกายแก่ผู้สูงอายุด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ๒. ให้การศึกษาและฝึกอบรมเรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแก่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุข ตลอดจนอาสาสมัครและผู้ดูแลผู้สูงอายุ	- จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการแก่ผู้สูงอายุ - จัดทำสื่อเผยแพร่ อาทิเช่น เอกสาร โปสเตอร์ ฯลฯ - เผยแพร่ข่าวสารความรู้ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ - จัดการฝึกอบรมวิทยากร เพื่อเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุ - จัดการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	- กระทรวงสาธารณสุข (ผลส., อสม.)/ทบวงมหาวิทยาลัย/กทม./กรมประชาสัมพันธ์/กรมการศึกษาเอกชน/โรงเรียน/กรมประชาสัมพันธ์/การกีฬาแห่งประเทศไทย/องค์การเอกชน
๒. ส่งเสริมให้มีบริการทางสุขภาพ ทางกาย และจิต สำหรับผู้สูงอายุทั้งในด้าน การป้องกัน การรักษา	๓. ขยายบริการทางสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำในระบบบริหารสาธารณสุขแบบผสมผสาน	- กระจายบริการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค รักษาพยาบาล ออกกำลังกาย และฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชน	- กระทรวงสาธารณสุข/องค์การเอกชน

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>และการฟื้นฟูสมรรถภาพให้กว้างขวางยิ่งขึ้น</p>	<p>๔. ขยายบริการในรูปศูนย์บริการหรือหน่วยสงเคราะห์ผู้สูงอายุเคลื่อนที่ให้มากขึ้น</p> <p>๕. ให้สถานพยาบาลของรัฐขยายการจัดคลินิกเฉพาะผู้สูงอายุและขอความร่วมมือให้สถานพยาบาลเอกชนจัดคลินิกเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุด้วย</p> <p>๖. จัดทำแผนงานและแนวทางปฏิบัติที่จะผสมผสานระบบบริการสาธารณสุขให้สอดคล้องกับการบริการสังคม โดยให้มีการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนด้วย</p>	<p>- กระจายการจัดตั้งศูนย์บริการหน่วยสงเคราะห์เคลื่อนที่ และบ้านพักฉุกเฉินทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค</p> <p>- ขยายการจัดตั้งคลินิกเฉพาะผู้สูงอายุในสถานพยาบาลของรัฐและเอกชนให้ทั่วถึงทุกจังหวัด รวมทั้งขยายบริการคลินิกผู้สูงอายุเคลื่อนที่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น</p> <p>- ประสานการจัดทำแผนปฏิบัติงานและโครงการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน</p>	<p>- กรมประชาสงเคราะห์/องค์การเอกชน</p> <p>- กระทรวงสาธารณสุข/กรมประชาสงเคราะห์/ทบวงมหาวิทยาลัย/กทม./องค์การเอกชน</p> <p>- กระทรวงสาธารณสุข (เป็นผู้ประสานงาน)/กรมประชาสงเคราะห์/องค์การเอกชน</p>
<p>ด้านสวัสดิการสังคม</p> <p>๑. ให้ผู้สูงอายุได้รับบริการพื้นฐานด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและทั่วถึง</p>	<p>๑. จัดสวัสดิการทางสังคมให้แก่ผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ</p> <p>๑.๑ ด้านสวัสดิการสุขภาพอนามัย</p>		

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. จัดสวัสดิการสังคม และ ให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุตามความต้องการ และความจำเป็น	<p>แบบให้เปล่าแก่ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้หรือมีรายได้น้อยในสถานพยาบาลของรัฐ</p> <p>- ให้ค่าตอบแทนพิเศษ และสวัสดิการแก่บุคลากรที่เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>๓.๒ ด้านสวัสดิการสาธารณสุขูปโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน</p> <p>- จัดสำรองที่นั่งพิเศษสำหรับผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง รถไฟ และเรือ</p>	<p>ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้หรือมีรายได้น้อย</p> <p>- แก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ในการที่จะเอื้อในเรื่องค่าตอบแทนพิเศษและสวัสดิการแก่บุคลากร</p> <p>- ขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาคเอกชนในการจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้สูงอายุ</p> <p>- จัดสำรองที่นั่งพิเศษสำหรับผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง รถไฟ และเรือ</p> <p>- ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่พนักงานประจำพาหนะ เพื่อให้ทราบถึงเรื่องบริการดังกล่าว</p> <p>- รถแรงค์ประชาชนสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปทราบ และตระหนักในการเอื้อเฟื้อแก่ผู้สูงอายุ</p>	<p>ทบวงมหาวิทยาลัย/ กทม.</p> <p>- กระทรวงการคลัง/กทม.</p> <p>- กระทรวงสาธารณสุข/ กทม.</p> <p>- กระทรวงคมนาคม/ กทม./องค์การเอกชน</p>

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - ลดอัตราค่าโดยสารรถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน - ในที่สาธารณะให้จัดทำราวบันไดทางเดิน และราวห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ ๓.๓ ด้านสวัสดิการ เกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและนันทนาการ - ในการสร้างอาคารจัดสรรให้มีโครงการสร้างที่อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และให้มีห้อง/เนื้อที่เพิ่มอย่างเหมาะสมสำหรับครอบครัวที่มี 	<ul style="list-style-type: none"> - ลดอัตราค่าโดยสารรถประจำทาง รถไฟ เรือ และเครื่องบินแก่ผู้สูงอายุในอัตราที่เหมาะสม - ขอความร่วมมือเรื่องลดอัตราค่าโดยสารจากหน่วยงานภาคเอกชน - จัดทำราวบันไดทางเดิน ราวห้องน้ำ ทางลาดในสถานที่สาธารณะ และหน่วยงานราชการที่ให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ตลอดจนสถานประกอบการธุรกิจเอกชน - จัดทำราวบันไดทางเดิน ราวห้องน้ำ และทางลาดในอาคารที่พักอาศัย รวมทั้งให้มีห้อง/เนื้อที่เพิ่มอย่างเหมาะสมสำหรับครอบครัวที่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมโยธาธิการ/กทม./เทศบาล/กรมประชาสัมพันธ์/สภานิติบัญญัติ/ธุรกิจเอกชน - การเคหะแห่งชาติ/กทม./เทศบาล/กรมโยธาธิการ/กรมที่ดิน/ธุรกิจเอกชน

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดบริการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้ และไม่มีผู้อุปการะ - สนับสนุนหน่วยงานเอกชนในการจัดสร้างที่พักอาศัยตามความต้องการและเหมาะสมของผู้สูงอายุ - จัดบริเวณและอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับการออกกำลังกาย และการพักผ่อนหย่อนใจสำหรับผู้สูงอายุ - ลดอัตราค่าผ่านประตูในการเข้าชมมหรสพและบันเทิง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดบริการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้ และไม่มีผู้อุปการะ - ขอความร่วมมือจากธุรกิจเอกชนในการจัดสร้างที่พักอาศัยแก่ผู้สูงอายุที่ประสงค์จะอยู่ลำพัง - จัดบริเวณและอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับการออกกำลังกายและการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสุขภาพ, เก้าอี้ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ, อุปกรณ์กีฬาสำหรับผู้สูงอายุ - ลดอัตราค่าผ่านประตูในการเข้าชมมหรสพบันเทิง สถานที่ท่องเที่ยวและนันทนาการอื่น ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์, สวนสัตว์, โรงมหรสพ, โรงภาพยนตร์ ฯลฯ - ขอความร่วมมือจากภาคเอกชนในการลดหย่อนอัตราค่าผ่านประตู 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมประชาสงเคราะห์/การเคหะแห่งชาติ - การเคหะแห่งชาติ/เทศบาล - การกีฬาแห่งประเทศไทย/เทศบาล/กรมพลศึกษา/กทม./กรมโยธาธิการ/องค์การเอกชนและธุรกิจเอกชน - กรมศิลปากร/สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ/องค์การเอกชน/องค์การสวนสัตว์/กทม./เทศบาล/กรมประชาสงเคราะห์ (ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการผู้สูง

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ การบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ ๓.๔ ด้านอื่นๆ - ดำเนินการเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีหลักฐานเพื่อสามารถรับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการทางสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์ให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุให้ทั่วถึงในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ - แก้วไข พรบ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ให้ผู้มีอายุเกิน ๗๐ ปี ได้รับบัตรประจำตัวประชาชนในลักษณะที่เป็นบัตรกลางประจำตัวผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถได้รับบริการต่างๆ ในสังคม - จัดทำบัตรสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้ เพื่อให้ได้รับการสงเคราะห์ในบริการทางสังคมทุกประเภท 	<p>อายุแห่งชาติเป็นผู้ประสานงาน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมประชาสงเคราะห์/องค์การเอกชน (สภาผู้สูงอายุ, สภาสังคมสงเคราะห์)/กรมการพัฒนาชุมชน - กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย/กทม. - กระทรวงสาธารณสุข/กทม./ทบวงมหาวิทยาลัย/กรมประชาสงเคราะห์/กรมการปกครอง

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>ด้านการงานและรายได้</p> <p>๑. ให้มีการดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และไม่มีผู้อุปการะ รวมทั้งให้การช่วยเหลือแก่ผู้ที่มีผู้สูงอายุผู้อุปการะในครอบครัว</p>	<p>๑. จัดให้มีกองทุนสวัสดิการของผู้สูงอายุในระดับหมู่บ้าน เพื่อช่วยเหลือครอบครัวที่ยากจนและประชาชนที่ยากไร้ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้อะไรหรือมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และไม่มีผู้อุปการะ</p> <p>๒. ส่งเสริมให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับผู้ที่กำลังหันวัยทำงาน เพื่อเตรียมพร้อมให้มีรายได้ช่วยเหลือตนเองในยามที่ออกจากงานแล้ว</p> <p>๓. ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีรายได้บุคคลธรรมดาให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และไม่มีผู้อุปการะ และลดหย่อนภาษีรายได้ให้แก่บุคคลที่อุปการะผู้สูงอายุไว้ในครอบครัว</p> <p>๔. ยกเว้นภาษีบ้านเหิงบ้านาญแก่</p>	<p>- จัดสรรเงินช่วยเหลือในรูปแบบ "เบี้ยยังชีพ" เพื่อช่วยเหลือครอบครัวที่ยากจนและประชาชนที่ยากไร้ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ</p> <p>- จัดตั้ง "กองทุนประกันสังคมของผู้สูงอายุ" โดยความสมัครใจของบุคคลทั่วไปและผู้สูงอายุที่ยังทำงานอยู่ โดยจะได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการเมื่อพ้นสภาพการทำงาน</p> <p>- ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีรายได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และไม่มีผู้อุปการะ และลดหย่อนภาษีรายได้ให้แก่บุคคลที่อุปการะผู้สูงอายุไว้ในครอบครัว</p> <p>- ยกเว้นภาษีบ้านเหิงบ้านาญแก่ผู้สูงอายุ</p>	<p>- กรมประชาสงเคราะห์</p> <p>- สำนักงานประกันสังคม</p> <p>- กรมประชาสงเคราะห์</p> <p>- ธุรกิจเอกชน</p> <p>- กระทรวงการคลัง</p> <p>- กระทรวงการคลัง/คณะ</p>

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๓. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุใช้ความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม รวมทั้งเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และความชำนาญให้แก่ชนรุ่นหลัง</p>	<p>๗. จัดให้มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุในสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อประกอบกิจกรรมเสริมรายได้ รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดประสบการณ์แก่ผู้อื่นและสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมด้านอาชีพเสริมรายได้แก่ชมรมผู้สูงอายุ - รวมกลุ่มผู้สูงอายุที่ชำนาญการเฉพาะด้านในสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และช่วยเหลือสังคม 	<p>(องค์การพัฒนา/ ธุรกิจเอกชน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมประชาสัมพันธ์/ กรมแรงงาน - กรมการพัฒนาชุมชน/ กรมศิลปากร/ กรมการศึกษาเอกชน/ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ/ องค์การเอกชน เช่น สมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
<p>ด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม และจิตใจ</p> <p>๑. ส่งเสริมโครงสร้างครอบครัวแบบขยาย และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวแบบสังคมไทยดั้งเดิม</p>	<p>๑. รณรงค์ให้ประชาชนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการมีสมาชิกหลายรุ่นอายุอยู่ร่วมกันในครอบครัว และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของการมีสมาชิกหลายรุ่นอายุอยู่ร่วมกันในลักษณะครอบครัวขยาย โดยใช้สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - คณะกรรมการครอบครัวแห่งชาติ

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ*
<p>๒. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้ทำงานตามกำลัง ความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้มีรายได้จากการทำงานที่เพียงพอแก่การยังชีพ</p>	<p>ผู้สูงอายุที่ทำงานจนเกษียณอายุ</p> <p>๕. สนับสนุนให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ทำงานตามศักยภาพ ความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคล โดยเปลี่ยนลักษณะงานให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและขีดจำกัดของผู้สูงอายุ</p> <p>๖. จัดให้มีการศึกษาหรืออบรมแนะแนวอาชีพ และส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะด้านหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน สำหรับผู้สูงอายุที่ยังสามารถทำงานได้ ให้ความรู้ห้าหรับการเลือกประ-</p>	<p>ที่ทำงานจนเกษียณอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลดหย่อนภาษีนิติบุคคลให้แก่ธุรกิจที่รับผู้สูงอายุเข้าทำงาน - พิจารณาปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการรับบุคคลเข้าทำงานในหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเปิดโอกาสและดึงดูดให้ผู้สูงอายุที่เกษียณแล้วและมีความสามารถเข้าทำงานในสาขาวิชาชีพเฉพาะด้านที่ขาดแคลนบุคลากร โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเป็นราย ๆ ไป - จัดการศึกษา อบรม แนะแนวอาชีพแก่ผู้สูงอายุที่ยังสามารถทำงานได้ โดยเฉพาะสาขาวิชาหัตถกรรม และอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยเน้นในท้องถิ่นชนบท 	<p>กรรมการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ก.พ. เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการคลัง/ กรมแรงงาน/ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ/ ก.พ./ กค./ กม./ กค. - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม/ กรมการศึกษาเอกชน/ กรมแรงงาน/ กรมการพัฒนาชุมชน/ กรมส่งเสริมการเกษตร/ กรมประชาสัมพันธ์/ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๒. รักษาและเสริมสร้างค่านิยมในการให้ความเคารพและกตัญญูแก่ผู้สูงอายุ รวมทั้งการเห็นคุณค่าของความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุ</p>	<p>๒. สนับสนุนให้มีบริการให้ความช่วยเหลือและปรึกษาแนะนำแก่ครอบครัวที่ประสบปัญหาและผู้สูงอายุที่มีความเดือดร้อน</p> <p>๓. รณรงค์ให้ประชาชนและสถาบันสังคมต่าง ๆ เช่น สถาบันศาสนา สถาบันสื่อมวลชน สถาบันการศึกษา และสถาบันครอบครัว รักษาค่านิยมการให้ความเคารพ กตัญญูแก่ผู้สูงอายุและบุพการี</p>	<p>- จัดตั้งและขยายศูนย์บริการให้คำปรึกษาแนะแนวและช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่ประสบปัญหาและผู้สูงอายุที่มีความเดือดร้อน</p> <p>- จัดกิจกรรมที่เฟื่องฟูบนเวทีเกี่ยวกับการยกย่องผู้สูงอายุและบุพการีในโอกาสอันควร เช่น วันสงกรานต์ วันแม่ เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงสาธารณสุข - กรมประชาสงเคราะห์ - คณะกรรมการครอบครัวแห่งชาติ - กรมการพัฒนาชุมชน - กรมประชาสงเคราะห์ - สภาสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ - กรมการปกครอง - สื่อมวลชน - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
<p>๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุคงบทบาทมีส่วนร่วมในครอบครัวและสังคมตามความถนัดและความเหมาะสม เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ทำประโยชน์แก่ครอบครัวและสังคมอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๔. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในครอบครัว รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์และความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ต่อชนรุ่นหลัง ๆ เพื่อให้สังคมยอมรับในบทบาทผู้สูงอายุมากขึ้น</p>	<p>- ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุด้วยรูปแบบต่าง ๆ เรื่องวิธีการเลี้ยงดูอบรมเด็ก เพื่อให้ผู้สูงอายุมีบทบาท และมีส่วนร่วมในครอบครัวได้เป็นอย่างดี</p> <p>- จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สังคมยอมรับในบทบาทผู้สูงอายุมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการชราวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมประชาสัมพันธ์ - สถาบันศาสนา - ทบวงมหาวิทยาลัย - คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ - องค์การเอกชน (เช่น สภาสังคมสงเคราะห์ฯ, สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย)

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๔. ส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ในรูปแบบและเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุและให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง</p>	<p>๕. ให้หน่วยงานทั้งรัฐและเอกชนรวมทั้งสถาบันศาสนาและสื่อมวลชน จัดบริการให้การศึกษาและให้ความรู้ในรูปแบบและเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ</p>	<p>ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีที่ควรดำรงไว้ในสังคมไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุที่ทรงคุณวุฒิมีความสามารถและประสบการณ์เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ มาให้คำแนะนำปรึกษา หรือเขียนหนังสือตำราต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ - จัดบริการการศึกษาแก่โรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ผู้สูงอายุในรูปแบบและเนื้อหาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาสุขภาพอนามัย การประกอบอาชีพตามความจำเป็น การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเป็นการเตรียมการ เมื่อพ้นวัยทำงานแล้ว - จัดทำเอกสารและสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำในด้านต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ - สถาบันทางศาสนา
<p>๕. ให้ความสำคัญด้านการศึกษาเพื่อชีวิตในครอบครัว (Family Life Education) เพื่อให้บุคคล</p>	<p>๖. ปรับหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยให้แทรกเรื่องครอบครัวศึกษาเข้าไปในการศึกษาทุกระดับ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนเรื่องครอบครัวศึกษาในแก้วศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์และบทบาทของสมาชิกในครอบครัว การอบรม 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>เตรียมตัวรับการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงชีวิต และรู้จักการป้องกันรักษาสุขภาพ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมอยู่เสมอ</p> <p>๖. สนับสนุนให้สถาบันศาสนา มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ค่านิยมที่พึงประสงค์ และสามารถเป็นที่พึ่งทางจิตใจ โดยเฉพาะแก่ผู้สูงอายุได้</p> <p>๗. ให้มีการคุ้มครองแก่ผู้สูงอายุ เพื่อปลอดพ้นจากการกระทำอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ และเสรีภาพ</p>	<p>๗. ขอความร่วมมือจากสถาบันทางศาสนา ในการเผยแพร่คำสอน เพื่อให้เป็นที่พึ่งทางจิตใจแก่ผู้สูงอายุ</p> <p>๘. ปรับปรุงวิธีการเผยแพร่คำสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย และที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ</p> <p>๙. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การคุ้มครองแก่ผู้สูงอายุ โดยกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้กระทำผิด โดยเฉพาะการกระทำต่อบุพการี</p>	<p>เลี้ยงดูบุตร การเตรียมตัวรับการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงของชีวิต โดยเน้นเมื่อใกล้พ้นวัยทำงาน การป้องกันรักษาสุขภาพอนามัย และปรับปรุงสภาพแวดล้อม เป็นต้น</p> <p>- ให้มีการเผยแพร่คำสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ</p> <p>- จัดสัมมนาฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทางศาสนาในด้านเทคนิค วิธีการเผยแพร่ความรู้ด้วยรูปแบบต่าง ๆ</p> <p>- ดำเนินการปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาในบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ความผิดต่อเสรีภาพ และเพิ่มบทลงโทษอย่างรุนแรงสำหรับผู้กระทำผิด โดยเฉพาะการกระทำต่อบุพการี</p>	<p>- สถาบันทางศาสนา</p> <p>- กระทรวงมหาดไทย/สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>ด้านวิจัยและพัฒนา</p> <p>๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อให้เข้าถึงปัญหา และความต้องการของผู้สูงอายุอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง</p> <p>๒. สนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ผู้สูงอายุ</p>	<p>๑. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลกลางเกี่ยวกับผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ รวมทั้งสร้างระบบเครือข่ายข้อมูลและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ต่อการจัดทำแผนงาน/โครงการ และการติดตามประเมินผลต่อไป</p> <p>๒. ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับต่างประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ</p> <p>๓. ให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ โดยมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบดำเนินการ</p> <p>๔. ให้มีการผลิตบุคลากรด้านต่าง ๆ เช่น แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด ผู้ดูแล อาสาสมัคร ฯลฯ เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุ</p>	<p>- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางเกี่ยวกับผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ รวมทั้งสร้างระบบเครือข่ายข้อมูลและโครงการต่าง ๆ</p> <p>- จัดทำทะเบียนผู้สูงอายุทั่วประเทศเพื่อใช้ประโยชน์ต่อการจัดทำแผนงาน/โครงการและติดตามประเมินผลการดำเนินงานสำหรับผู้สูงอายุ</p> <p>- ศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน</p> <p>- จัดตั้งสถาบันเพื่อศึกษาและวิจัยด้าน Gerontology</p> <p>- จัดตั้งศูนย์ Geriatric Studies เพื่อผลิตบุคลากรดูแลรักษาผู้สูงอายุ เช่น แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด ผู้ดูแล อาสาสมัคร ฯลฯ</p>	<p>- กรมประชาสงเคราะห์ (เป็นหน่วยงานประสานงาน/กรมการปกครอง/กระทรวงศึกษาธิการ/ทบวงมหาวิทยาลัย/กระทรวงสาธารณสุข/กรมการพัฒนาชุมชน</p> <p>- ทบวงมหาวิทยาลัย</p> <p>- ทบวงมหาวิทยาลัย (เป็นหน่วยงานประสานงาน)/กระทรวงสาธารณสุข/กทม.</p>

นโยบาย	มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๓. ให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ</p>	<p>๕. ดำเนินการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้สูงอายุ</p> <p>๖. มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปีต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานจากหน่วยงานต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้สูงอายุ - จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี - ทำการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนต่อไป 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงสาธารณสุข/กรมประชาสงเคราะห์/ทบวงมหาวิทยาลัย/สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย - คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานกลาง เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประวัติผู้เขียน

นางจारी ทองคำสิง เกิดเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2491 ณ บ้านเลขที่ 43 หมู่ที่ 5 ต.บางงอน อ.พนัสนิคม จ.สุราษฎร์ธานี สำเร็จหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนพนัสศึกษาสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ.2508 สำเร็จปริญญาตรีตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม เมื่อ พ.ศ.2525 และสำเร็จปริญญาตรีตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม เมื่อ พ.ศ.2529 เริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2515 ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รับราชการในตำแหน่งอาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2528 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 6 ประจำโรงเรียนสาธิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย